

[Erlendsson.]

langt væk fra socialt boligbyggeri. Når det så ikke mere er til at holde ud at være borger i Danmark og de sidste overlevende er humpet af til lande med tekniske eksperter af et lidt mindre teoretisk, lidt mere snusfornuftigt tilsnit, vil naturligvis hverken stat eller kommune have en øres udgift på nogen. Man må af det forstå, at ikke engang nulvækst mere er løsenet for den fremstormende polyteknikungdom på de højere læreanstalter; det skal være mindre end det.

Når der nu om nogle få uger er sat endeligt punktum i denne sag, håber jeg, at en ung historiker, kulturhistoriker eller socialanalytiker vil se den enestående chance, som ligger i det vældige skrevne og talte grundmateriale om Danmark i 5-året 1971-76 med specielt henblik på Christianiaepisodes. Der kan nu og med det samme indsamles dette vældige materiale til bearbejdelse og til senere fremlæggelse for den undrende offentlighed.

Hvad tænkte de mennesker, der på en eller anden måde havde med Christianiafænomenet at gøre, de, som rykkede derud, de, der blandede sig i avispolemikker og læserbreve? Hvilke motiver og bevæggrunde af politisk, filosofisk eller erkendelsesteoretisk art var forståelsesgrundlaget bag deres holdning og stillingtagen? Christianiaaffæren har afsløret hidtil lidet påagtede sider, dybder og krinkelkroge i menneskesindet. Når Christianiahysteriet har lagt sig, hvordan vil vi så se på de politiserende og fordømmende præster, på de forvirrede psykiatere? Hvordan kan vi stole på vore retslærde, efter at vi har set, at nogle af dem åbenlyst og skamløst har forsøgt at vride og dreje loven? Hvordan kan vi fæste lid til vore byplanlæggere, til socialrådgivere og børneværnspersonale, til øvrigheden? Der bliver for mange megen tillid at skulle genvinde.

Jeg synes ikke, jeg kan slutte uden med nogle få ord at komme ind på den diskussion, jeg tidligere har haft med ministeren om lovligheden af Christianiabeboernes adgang til i dag og indtil den 1. april i år at benytte området. Ministeren har fremhævet og gentaget, at det retlige grundlag er til stede, og at det hviler på en aftale — en foreløbig aftale, betoner ministeren — som blev indgået mellem beboerne og forsvarsministeriet den 31. maj 1972. Jeg har hæv-

det, at der findes ingen juridisk person, som regeringen har kunnet træffe nogen aftale med; der er givet et løfte på visse betingelser, som ikke er overholdt. Men ministeren har ikke ladet sig rokke fra sin hævde af, at der består en bindende aftale.

Nu har jeg imidlertid ladet mig fortælle, at i den sag, som professor, dr. jur. Ole Krarup har anlagt mod forsvarsministeren på Christianias vegne for brud på en del af aftalen vedrørende bl. a. en ikke-affholdt arkitektkonkurrence, har kammeradvokatens repræsentant for forsvarsministeren nedlagt afvisningspåstand på grund af manglende retssubjekt, altså at Christiania ikke er nogen juridisk person. Sådan gik det med det.

Men denne meningsforskel mellem ministeren og mig vil, hvis den fortsat skulle bestå, naturligvis ikke få nogen betydning for den 24 mandaters støtte, fremskridtspartiet vil give forsvarsministeren i hans bestræbelse på at opfylde folketingets beslutning af 10. april 1975 og få en hurtig normalisering af forholdene på det område, der i dag kaldes fristaden Christiania.

Ministeren har ifølge aviserne atter i går ført samtaler med folk derudefra og med samme resultat som tidligere, nemlig uden resultat. Der er intet alternativ til Christiania, gentager de, forstået: vi bliver, hvor vi er.

Disse stadig gentagne meget grove provokationer over for landets øverste meget velvilligt indstillede øvrighedsperson på dette ansvarsområde har et af vore folketingsmedlemmer besvaret med tilsvarende skarphe-
det på nogle møder og uddybet over for pressen. Jeg citerer:

„Hvis de mennesker ikke vil flytte sig fra et sted, hvor de ingen ret har til at være, må vi bruge tåregas og panservogne.“

Det er et sprog, almindelige mennesker forstår. Det siger det helt selvfølgelig, at ingen i et retssamfund kan sætte sig op imod folkets demokratisk valgte lovlige myndigheder. Andet og mere ligger der ikke i hr. Voigts udtalelse. Og lad mig sige det, så ingen kan misforstå det: hverken hr. Voigt eller noget andet medlem af fremskridtspartiets folketingsgruppe ønsker en sådan situation, tværtimod, vi ønsker og håber — og jeg vil sige ganske stille, vi beder til — at denne for folkestyret og et moderne socialt bevidst samfund utålelige tilstand nu endelig må